

Inainte

ZIAR POLITIC INDEPENDENT
APARE SĂPTĂMÂNAL

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ARAD, Strada Eminescu Nr. 18.

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — 160 Lei
Pe șase luni — — — — 80 „
Pentru săteni și studenți — 150 „
Pentru instituții și autorități 300 „

O reparație morală

În mijlocul unei opoziții aplicabile din partea presei minoritare, parlamentul a dat în discuție proiectul de lege pentru protecția muncii naționale, chemată să rectifice o injustiție care durează de atât timp, în dauna energilor românești.

Opinia publică salută această operă legiuitoare cu satisfacție potențată în desăvârșirea atâtor brațe încrucișate, peste cari vremea trece fără nici un câștig. Într-o asemenea obligație ce legiuitorul impune întreprinderilor să treacă sub scutul auto-tuturii românești de-a conduce registrele și corespondența în limba Statului, este considerată ca o măsură, care să dea rezultate din cele mai eficace atât pentru problema romanizării centrelor minoritare cât și pentru rezolvarea șomajului intelectual.

Se face astfel un început, îndrăgind cei drept, pentru nemarea la viață în con-

diții de egalitate, a elementului românesc, căreia îi va rămâne numai să dea proba calităților sale de muncă și de onestitate, spre a putea exista demn și productiv în organismul economic al țării.

Să nădăjduim, că odată votată, legea va fi aplicată în litera ei, înlocuind, pentru a da toate roadele ce se așteaptă dela o atare măsură de interes obștesc.

Urmările ce va avea, vor conta în balanța viitorului cu deplină justificare a stăpânirii românești în aceste meleaguri, unde, îndărătnicia subversivă a elementului refractar ordinei constituite, se baricadează în dosul unor privilegii pe nedrept moștenite din vremurile vitregi ale dominației străine.

Un gest de dreaptă reparație morală, iată ce credem că va fi această lege de ocrotire a tinereții și a viitorului românesc

„Înainte”

Cuvinte despre Biblie

Temelia culturii morale și intelectuale a omului o formează Biblia. Sfânta Scriptură este codul moral și spiritual al omenirii. Iată ce mărturisesc despre ea câteva din cele mai reprezentative figuri din galeria oamenilor mari.

Taylor, fost președinte al Statelor Unite, zice: „Biblia este cea mai bună carte și aș vrea, ca ea să fie în mâna tuturor. Pentru siguranța și înflorirea statului nostru ea este absolut necesară. Nu poate fi guvernare fără religie, fără morală; și nu există morală fără religie, nici religie devărată fără Biblie. Biblia trebuie pusă mai ales în mâna tineretului. Ea este cea mai bună carte din lume”.

Tot un președinte al Statelor Unite, Wilson zice: „Nici un popor mare nu va putea să-și bîntuie ispitele și nebuniile, dacă nu-și învață copiii să cunoască cuvântul lui Dumnezeu... Dreptățile popoarelor, ca și a înșilor, trebuie insuflată din Biblie... Eu cântăresc pe oamenii cari nu citesc Biblia în fiecare zi... Ea este cartea cea mai binefăcătoare, cea mai simetrică”.

Francezul J. J. Rousseau scrie: „Mărturisesc, că măreția Bibliei este plină de umire. Sfânta Evanghelie vorbește inimii mele. Învățați-vă la cărțile filozofilor, cu toată pompa lor, cât de mici sunt față de ea! E cu puțință ca o carte atât de sublimă, să fie nu numai cuvânt omenesc?”

Un scriitor german H. Heine zice: „Luminarea mea o datoresc numai celirilor unei singure cărți... această carte se numește pe scurt Biblia — Bibliei Pe drept se numește ea și Sfânta Scriptură. Ea a pierdut pe Dumnezeu, îl poate găsi în această carte și

cine nu L-a cunoscut, simte aici adierea cuvântului dumnezeesc”.

Cel mai mare scriitor german I. W. Goethe mărturisește: Eu personal iubesc și prețuiesc Biblia, căci aproape numai ei îi datorăm toată cultura mea morală... Marea cinste ce o dă Bibliei, multe popoare și generații, se datorește vaioarei ei lăuntrice. Ea nu este numai o carte populară ci cartea popoarelor”.

„Biblia este codul adevărat al sfințeniei și prin urmare, al adevărului” (S. Pellico).

În sfârșit, iată ce spune însuși Mântuitorul nostru Iisus Hristos, despre însemnătatea învățăturilor biblice: „...Vă răstăciți neștiind Scripturile și puterea lui Dumnezeu” (Marcu 12₂₄). „Cine se va rușina de mine și de cuvintele mele în neamul acesta preacurvar și păcătos, și Fiul Omului se va rușina de el, când va veni întru măreția Tatălui Său, cu sfinții îngeri” (Marcu 8₃₈). „Fericiți sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc (Luca 11₂₈). „Amin, amin, grăiesc vouă, dacă păzește cineva cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac (Ioan 8₅₁).”

Vis

Cazul Ciumetti

Se știe că imediat după asasinarea lui I. G. Duca, cu ocazia arestărilor ce s-au operat atunci printre membrii Gărzii de fier, a fost ucis cu câteva focuri de armă Stere Ciumetti, fostul casier al organizației dlui Corneliu Zelea Codreanu.

După îndelungate cercetări, parchetul a pus sub acuzare pe comisarii de poliție N. Panova și C. Negrescu, cari sunt arătați ca autori ai celui asasinat.

Note pe marginea unei manifestații

În seara zilei de Duminică, populația românească a Aradului a participat spontan la o mare manifestație de simpatie pentru Franța, care coincidea cu sosirea d-lui L. Barthou la Paris, reîntors din voiajul diplomatic făcut în România și Jugoslavia. Această manifestație era îndreptată, totodată, și împotriva revizionismului maghiar, în mare furie și incertitudine după cunoscutele declarațiuni ale ministrului de externe al Franței.

Afirmându-și dorința și voința maximă de a stăpâni acest colț frumos de țară, acest public cuminte și patriotic a servit încă un exemplu de civism desinteresat — acelora cari cred că a fi român și a trăi în România, înseamnă a fi împărțit din toate satisfacțiile și a profita de toate ocaziile pentru a câștiga bani grei și, de cele mai multe ori, nemeritați. Asta, drept stimulent pentru a declara la toate colțurile că ești bun român și că iubirea de țară îți stătea mereu pe inimă.

Nu putem, totuși, să nu cerem o satisfacție pentru mulțimea care s'a mișcat Duminică, chiar și dacă am fi declarați meschini și chiar dacă s'ar putea spune că asemenea chestiuni nu pot fi ridicate alături de gândurile frumoase cari stăpâneau inimile manifestațiilor de Duminică.

Trebue să o spunem, categoric, că această populație nu este românească servită de acei chemați să îndeplinească anumite atribuții administrative. A spus-o aceasta însuși un orator dela manifestație, când a cerut ca „funcționarii români să-și trezească conștiințele”, cuvinte destul de clare pentru a putea afirma că, în anumite locuri — anumiți înșiși au inimile încărcate de păcate, servind mult mai multumitor cercurile dușmane nouă — decât servesc pe solicitanții români, oameni nevoiași și istoviți de neajunsuri.

La sentimentele lor, murdărite de noroiul uitării celor mai elementare obligațiuni față de public, a făcut apel inimosul tribun și le-a cerut ca, cu un ceas mai de vreme, să nu uite că poporul are drepturi peste cari nu se poate trece la infinit.

Alături de acest apel, noi îl anexăm pe al nostru, atrăgând atențiunea conducătorilor acestui județ, că, mai în fiecare zi, primim reclamațiuni dela români năpăstuiți, cari ne mărturisesc lucruri ce ne îngrijorează. Mulți ne aduc la cunoștință, de exemplu, că, pentru a primi anumite autozații, li-se cer îndeplinirea unor formalități anevoioase, serii întregi de acte, fără să le dea explicații suficiente — ceea ce pentru mulți e un mare neajuns — fiindcă sunt oameni cu puțină știință de carte. Și dacă în cele din urmă prezintă toate actele, peste puțin primesc răspunsul „că s'au pierdut” și „să aducă altele”. Le aduce bietul om, uneori, de două-trei ori fără a fi satisfăcut încă și astfel trec luni de zile, ceea ce înseamnă pagube și cheltuieli. Unul ne-a declarat că „nu dă aprobare — fiindcă așteaptă... bani”.

Iată cum este privită o parte din administrația țării, în acest colț de țară, unde ți-se cere să fii bun român.

Ca primă satisfacție a populației, cerem înalților conducători ai acestui județ să dea severe dispozițiuni tuturor funcționarilor, ca să nu-l poarte pe badea Toader sau Ilie dela Ana la Caiafa pentru ori ce fleac de hârtie, pentru că marea rezistență împotriva revizionismului se ascunde tocmai în stralele sărace ale acestui bun și cuminte român.

A dovedit-o în seara zilei de Duminică.

Sandu Plăeșu

Pe marginea unui incident

Articolul colaboratorului nostru dl P. I. Deheleanu, apărut în numărul trecut al ziarului „Înainte”, a avut darul să provoace din partea dlui Dr. Ioan Suciu, un răspuns încărcat de fulgere și violențe. Dl P. I. Deheleanu, ne mai așteptând apariția numărului de față, a dat o explicație demnă și de-o frumoasă atitudine morală, care desigur îi face cinste.

Am putea deci socoti incidentul închis, dacă din el nu s'ar desprinde și câteva concluzii de ordin general. Carl, în afară de persoanele puse în joc, cu acest prilej, caracterizează o stare de spirit proprie generației „istorice”, dacă putem numi astfel oamenii cari au merite de necontestat în trecutul neamului nostru, și cari activează în ordinea actuală a lucrurilor cu girul moral al unei vieți de luptă națională.

Și nu este numai vorba de persoana meritului luptător naționalist dela Chișineu: ca dsa, sunt zeci și zeci de intelectuali cari la adăpostul unei situații, de altminteri, pe drept obținută, privesc de sus, cu un dispreț olimpic la cel cari vin în urma lor, și luptă în văltoarea vieții pentru un ideal de mai bine.

Normal ar fi ca generațiile să se lege între ele, prin firul unei comunități de aspirații și de răspunderi: bătrânii ar trebui să plece urechea înspre freacățul tineretului ce se sbuciumă în căutarea de noul drumuri și ținte.

În locul unei solidarități necesare între generații, de fapt există o surdă luptă de exterminare, în care tineretul este sabotat, disconsiderat și nu are orori, înjurat.

Nu este atunci firesc lucru ca, lăsată în voia valurilor, generația tânără, îndârjită și provocată să îmbrățișeze curentele extremiste și să meargă după îndemnul firii sale, spre a-și cuceri un loc sub soare?

Ion Valahu

Moartea ziaristului Victor Rodan

În împrejurări tragice, în urma unei crize de apendicită, a decedat Miercuri, la spitalul Brancovenesc din Capitală, publicistul de marcă, Victor Rodan, primredactorul ziarului Curentul. Ziarist de talent, a colaborat la mai multe gazete, scoțând, în colaborare cu alții, revista de satiră și polemică politică „Iacotro”.

Moare la vârsta de 36 ani.

Bacalaureatul

Pentru vremurile noastre, răsunetul ce an de an îl au examenul de bacalaureat, constituie și el o caracteristică ce trebuie reținută.

Ce-i drept, bacalaureatul nu este o instituție nouă. Generațiile de ieri, au cunoscut și ele febra intermitentă a „examenului de maturitate” dela reușita cărui depindea, în primul rând, îndreptățirea factică de a arbora insignele bărbăției: bastonul și „șigara” de foi. Și pe vremea aceea unii reușeau, alții rămăneau pentru la toamnă. Ci, lucrurile se petreceau în discreția atât de molcomă a școlii, dincolo de zidurile cărora pătrundea prea puțin din micile tragedii ale poticnirii în vre-un vers horafian, sau în plasa insolubilei teme de trigonometrie. Azi, bacalaureatul este o problemă socială și una politică. Înălț, urmările unei respingeri se cântăresc cu balanța cheltuielilor ce face familia candidatului, care va trebui să repete expensarul la sesiunea următoare. Or, aceasta este o nedreptate, o șicană și o pierdere de capital. Inutilă, în rândul al doilea, și în acestea ținuturi mai cu seamă, bacalaureatul a ajuns o problemă de exploatare la clubul partidului maghiar și în presa minoritară.

Bacalaureatul a sfârșit astfel să nu mai fie o chestiune de pedagogie, pentru o mai temeinică pregătire a candidatului: examenul acesta, trece de fiecare dată, în discuție publică, cu note, comentarii și incriminări. Peste schimbul de întrebări și răspunsuri din aula liceului, crește, în duel violent, polemica din afară, în care se angajează atâta energie și timp, nu pentru a cere un mai serios efort candidaților, ci a înlesni trecerea prin jărușii chestionarului, a cât mai mulți elevi a căror număr covârșește mai întotdeauna calitatea.

Că, o astfel de victorie reputată asupra principiilor de pedagogie de către exigențele secundare ale politicii, în ce măsură este ea de preț, ne-o arată apoi viața, și nu odată, în sarcina societății, care suportă în cele din urmă, consecințele.

(t. v.)

Excluderi din partidul național-țărănist

Conducerea centrală a partidului național-țărănesc a dat eri publicității următorul comunicat:

„Conducerea centrală constată că în afară de d. Sever Bocu, exclus conform art. 52 din statut, încetează de a mai fi membri ai partidului național-țărănesc dd. Stan Vidrighin, Rujan Trifu, Aurel Leucuița, Simion Teodorescu, Cornel Lazar, Gheorghe Ciorman și Dimitrie Șusman cari au declarat că nu se supun hotărârii centrale. De asemenea încetează de a mai fi socotiți membri ai partidului național-țărănesc aceia cari au participat activ la așa numitul congres al dlui Sever Bocu”.

Notariatul Cercual Gaişa

Nr. 1259/1934.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 30 Iulie 1934 la Primăria comunei Gaişa se va ține următoarele licitațiuni publice:

La ora 8 cumpărarea lemnului de foc pentru primărie și notar.

La ora 8¹/₂ furnizarea hârtiei, imprimatelor, registrelor și rechizitelor de scris necesare notariatului pe anul financiar 1934/35.

La ora 9 pentru furnizarea și repararea mobilierului necesar notariatului pe anul 1934/35 și anume: becuri și alte mărunțisuri necesare.

La ora 9¹/₂ pentru repararea trăsuri notariatului cercual.

La ora 10 pentru repararea fântănei din curtea primăriei.

La ora 10¹/₂ repararea podurilor, edificiilor și pompelor de incendiu comunale.

La ora 11 pentru reparațiuni mărunte ce se vor ivi din caz în caz în cursul anului financiar 1934/35 la edificiile, fântănele și podurile comunale.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88-110 din L. P. C.

În caz de nereușită a primei licitații a 2-a se va ține la data de 11 August 1934 la aceleași condițiuni.

Intrucât nici a 2-a licitație nu va avea rezultat, furnizarea va fi făcută prin bună învoială.

Gaişa la 2 Iulie 1934.

Notariatul

* Însemnarea lui Sever Mică

Rămășițele pământești ale lui Dr. Sever Mică, au fost înmormântate Duminică 1 Iulie, ceremonia fiind oficiată de P. S. S. Episcopul Grigorie, — asistat de un sobor de preoți.

La catafalcul ridicat la locuința defunctului din Bulev. Reg. Carol au fost discursuri pînă la F. Codreanu, d-nii Aron Petruțiu, Nestor Blaga, N. Popoviciu Traian Covaci și T. Adler. Onorurile au fost date de-o companie de soldați.

Un public numeros, în deosebi din lumea sportivă a fost să dea un ultim omagiu omului care a fost Dr. Sever Mică.

Posta redacției: Pentru corespondența noastră din Apateu și ceilalți colaboratori externi: O gazetă are anumite cerințe tehnice, de paginare, etc. cărora trebuie să ne supunem cu toții, mai cu seamă pentru articolele ce vin cu întârziere.

Rugăm manuscrisele cel mai târziu pentru Joi, dimineața.

Cărți și reviste

Revista pedagogico-culturală „Școala vremii”, organul Asociației învățătorilor din județul Arad, a apărut pe luna Iunie, cu contribuția d-lor Dr. Terentiu Olariu, directorul Școlii Normale din localitate, tratând despre „Adevăr și realitate”. Părintele F. Codreanu se ocupă de problema elevilor subnormali, iar dl. T. Mariș, care redactează revista semnează un articol despre Dr. Gheorghe Popa, organizator al învățământului popular.

Buletinul Agricol al Camerei de Agricultură din Arad cu Nr. 12 din 15 Iunie, anunță trecerea sa la Camera Agricolă Regională, conform noii legi de reorganizare a Camerelor profesionale. Revista va continua să apară sub îngrijirea dlui Ing. Agr. Insp. Nicolae Popescu care trecând în postul de secretar general al Camerei Regionale promite să dea publicației extensiunea și programul necesitat de cercul lărgit al preocupărilor Regionale.

Revista Fundațiilor Regale — văduită de recenta dispariție a redactorului său, Paul Zăreț, continuă cu numărul apărut pe Iulie, linia trasată de la început: în continuare a operelor și studiilor de pîndă, act, numele d-lor Gala Galaction, Z. Păcișanu, Șerban Cioculescu, Colonel Zăcusteanu. Mai publică d-nii I. Al. Brătescu-Voinești, Matei Alexandrescu, I. Petrovici, Ionel Jianu, Nicolae Petrescu, Al. Mironescu și alții. Cronică este ținută de câteva nume noi, printre care reținem numele d-lor Gh. Cristodorescu, G. M. Cantacuzino, Pr. Victor Popescu, Soare Z. Soare. Dr. Făcoaru, I. Igrișeanu, Al. Popescu, George Stroe, și Radu Georgescu.

Cercul Juridic Bănățean — scos revista sa, pe luna Iunie, aducând la sumar numele dlui Dr. Gheorghe Popu cu un studiu juridic. Dl. Eugen Dabija, scrie despre „Proprietatea artistică și literară” și dl. Dr. Ion Rusaliu despre procedura de urmărire a creanțelor contra statului. Numeroase soluțiuni juridice de drept comun și contencios, dau un prețios material informativ pentru specialiști și cei care urmăresc problemele de drept în dezvoltarea lor în practica de toate zilele.

„Arta și Omul” apare pe luna Iunie și Iulie cu studiile d-lor Tache Soroceanu, I. Mihail, George Zlotescu, Dan Botta, Jean Baras, Ion I. Cantacuzino. V. Veli, Lucia Dracopol etc.

Reproduceri: Teodorescu Sion, Adam Băluțu, G. D. Năsturel, Mandia Iliea, Dem. Berea, Marcela Cordescu, W. M. Arnold, Stella Nedelcovici, Merica Rămăneanu, Alexandru Moscu, Aurel Ciupe, P. Grant, Ivan Christof, Demetriade Tanji, Iosefine Marbre. Informații, și cronici variate.

Un răspuns demn

— Demonstrația dela 1 Iulie —

Ca răspuns la atacurile injurioase de la adresa marelui bărbat de Stat Louis Barthou, de către cercurile oficiale și din presa ungurească, publicul românesc, a organizat pentru Duminică, 1 Iulie a. c. seara o manifestație însoțită pentru Franța și trimisul ei, protestându-se energic contra tendințelor revizioniste, cari se agită tot mai slăbitor la Budapesta.

Un public numeros, s'a adunat în Piața Avram Iancu unde, în mijlocul unui entuziasm general, s'a improvisat o întrunire publică, la care au luat cuvântul d-nii I. P. Crivăț, I. Băcilă, P. Pintea, și Aron Petruțiu.

După întrunire, mii de cetățeni, înconștienți sub steagurile naționale, conduși cu famfara și coruri, au parcurs străzile din centrul orașului, manifestând demn, pentru dreptatea cauzei românești.

În fața Primăriei, a vorbit mulțimea dl. Aron Petruțiu, secretarul general al Ligii antirevizioniste, care a încheiat cetind moțiunea următoare:

Românii din Arad, luând parte la manifestația din seara zilei de 1 Iulie 1934, mănăși de glasul conștiinței lor și ascultând cuvântările rostite, cu unanimitate în sufletele acrișate următoarea

Moțiune

1. Constată cu bucurie, că no-bila țară Franța, prin înțeleptul său sol, d. Louis Barthou, s'a declarat pentru dreptatea României, pentru menținerea păcii în Europa, prin respectarea tratatelor de pace și împotriva revizionismului turburător de pace al oligarhiei din Ungaria.

2. Își exprimă sentimentele de omagiu față de munca desfășurată până aci de d. Nicolae Titulescu, pentru înstăpânirea păcii în orientul Europei, și-l roagă să-și continue munca, până la desăvârșita înstăpânire a păcii.

3. Roagă Onoratul Guvern și toate autoritățile din Țară, să pună capăt încercărilor de a turbura pacea, fie că aceste încercări vin din afară, fie că sunt pornite de dușmanii din lăuntrul țării. Astfel, neconvenite iritații fac imposibilă munca pașnică.

4. Dacă magnații din Ungaria, chiar în paguba ungarilor, nu înțeleg să pună sfârșit nepulnicioasele lor svărcoliri, Guvernul României este rugat să înzestreze armata țării pentru o nouă peltuire a dreptății noastre asupra acestui pământ.

5. Luând act de încercarea diabolică, ce o face acum Ungaria, pe a răpi biserica fraților noștri pe sub ocrotirea bisericii strămoșești prin înființarea Episcopiei ortodoxe pseudo maghiare dela Szentcs, — protestează cu toată energia contra acestui atentat și cere guvernului să intervină de urgență.

6. Cere, în fine, onoratului guvern, să destăințeze garda de spionaj din lungul frontierei, în-cuibată în oficiile publice, ca și în cele particulare.

În vederea realizării acestor deziderate de prim ordin național, românii din lungul frontierei Aradului, cer guvernului să intervină cu toată urgența.

La urmă s'au expediat telegrame M. S. Regei, d-lor Louis Barthou, Gh. Tătărescu, Nicolae Titulescu și Stelian Popescu.

Adunarea a luat sfârșit la ora 10.

Această manifestație românească, venită spontan și fără nici-o pregătire, va rămâne pentru mult timp, ca o indicație a stării de spirit ce domină masele românești din acest colț de țară, conștient de drepturile sale și gata de orice sacrificiu.

Epigrame politice

Cu prilejul discuției proiectului de lege pentru protecția muncii naționale, d. Dr. Hasnaș, deputat de Gorj, a rostit un discurs vijelios. D. A. C. Cuza, spiritualul șef al L. A. N. C. s'a ridicat la tribună și a citit următoarea epigramă, făcând adhoc simpatia doctor:

Că doctorii filosofiei,

Nu admit.

Dar, că este hidrofob

Aprob

Se zice că deputații au gustat epigrama, aplaudând îndelung pe d. Cuza.

Boala premierului englez

Boala de ochi, care amenință cu orbirea pe D. Mac-Donal, prim-ministru al Angliei, a conștient pe acesta să își reducă activitatea la strictul necesar în legătură cu funcția ce deține. Cum eforturile continue ce a depus în îndeplinirea misiunii sale, i-au zdruncinat și altfel sănătatea, pricina din Apus vorbește din nou de intențiile lui Mac-Donal de a se refraga din viața politică

Note Fug

Afinitate!...

Aș putea defini afinitatea legea generală și transcendentă care guvernează, poate, cea însemnată latură a lumii și a tregii existențe.

O găsim în cele mai feldomenii,

În gramatică „linioara” — „trăsura de untre” deși banc ea ne arată că sunt anumite de prejurări când două vorbe de sebite filologiceste, se pronunță ca o singură vorbă. Afinitate între acele vorbe este așa de m — și aș putea-o numi afinitate filologică — că este neces linioara de despărțire.

Când cetii acestea, cu și ranță că vă gândiți la un alt de afinitate — afinitatea elect — pe care o găsim la baza perecherii elementelor din fizică.

Și vă mai puteți gândi și afinitatea sufletească ce stă baza iubirii din lumea firească.

În lumea morală, deasemenea este puternică legea afinită ceeace înțelepciunea populară și cristalizat în formula: „Ce se aseamănă se adună”!

Așa dar afinitate morală! Imbogățitul de război prin de scrupule morale, își va mână de-apurarea cu mistific torul votului popular și falsific torul pătimas, mergând cu po lacomă și conștiința absentă, și căpătulala bugetivă.

Te miri cum dușmanii moarte — probabil din ca vreunei neînțelegeri de ordin ghemonist — se împacă fără formalitate sau rezervă, în mentul când din calculele lor se schine reese că prin aceasta face un pas spre căpătulala.

Întrebați pe oricare dintre aggonaci după lucrul în partid s în parlament, să vă spună ce „Onoarea” sau „Respectul cuoantului dat” și veți afla siguranță: sau că acestea s „nimicuri”, sau vă vor da ni definiții dicționarești — goale umflate — arborate cu emfa omului care minte.

Interesul meschin și dorul parvenire este trăsura de un dintre acești indivizi.

Fondul lor sufletească ca: de scrupule, cinismul, o do născând de crimă (crima concepție și înclinare sufletească necredință și lașitatea, se preta în mod draconic unei alianțe rabile, care în nici un caz nu face la voia întâmplării, ci a nitații morale.

Unii ea aceștia pângăresc locurile pe cari le atingi... Gaiyni

Alexandru Mocsonyi

Conferința pâr. Dr. T. Botiș la aniversarea de 25 ani dela moartea marelui român).

(Sfârșit.)

În această mult apreciată lucrare, eruditul ei autor după ce supune unei analize critice evoluția științei și a filosofiei în evul mediu și modern, ajunge la concluzia că, în cursul acestei evoluții s'au format trei feluri de raporturi între religione și știință: raportul armoniei medievale, al conformității moderne și al antagonismului din timpul mai nou.

Conflictul modern dintre religione și știință își are originea și aplicarea principiului științei moderne, conform căruia nu se poate admite, ca adevărată nici o dogmă a credinței care nu concordează cu știința, sau cu lumina rațiunii, care trecu din starea încâtușerii medievale în starea neînfrânării și destrăbălării moderne, înlăturând principiul autorității, dominant în evul mediu și care principiu

crelase armonia medievală dintre religione și știință.

Dar adevăratul raport dintre religione și știință poate fi dedus — zice autorul — numai din adevărat cunoscuta natură și menire a religiunii și științei.

Religiunea și știința sunt cei mai importanți din factorii de cultură, ba se poate zice, că într-o cât state și popoare nu numai că pot exista fără știință, dar pot ajunge și la un grad anumit de cultură, fără religione nici exista nu pot, într'atât este religione un factor cultural și mai indispensabil decât știința.

Dar dacă și sunt religione și știința, cei doi factori culturali mai importanți, sunt ele cu toate acestea totu deosebite. Ambele au rădăcini adânci în natura omenească, dar răsăr din două bolduri fundamentale alevie-

ții cu totul deosebite; una își are rădăcinile în boldul cunoștinței, cealaltă în o adâncă trebuință a inimii.

Ființa științei constă din cunoștința obiectivă, iar ființa religiunii din un raport subiectiv mistic al inimii cu cauza primordială mistică a lumii. Tendința științei este de a înțelege lumea și lucrurile în nuxul lor firesc, între marginile naturale, ce-i sunt puse, și peste care nu poate trece, religionea dincontră, după firea sa intimă, se mișcă în sfera necuprinsului. Nici o știință omenească nu poate să rezolve ultimele întrebări, ce se nasc din problema lumii: Enigma existenței, enigma universului. Aici stă știința la granița ei extremă, pe pragul necuprinsului și acest prag nu-l certe, fără a se disolva pe sine.

Ambele au un punct comun de atingere și acest punct de natură pozitivă este: certitudinea existenței lui Dumnezeu, pe cât de certă este existența lumii.

Pornind din această certitudine, punctul lor comun, căile și punctele lor de vedere se despart. Pentru cercetarea științei

fică Dumnezeu este un obiect pur teoretic, iar pentru conștiința religioasă formează Dumnezeu mai mult decât un simplu obiect de cunoștință, Dumnezeu este pentru aceasta și un obiect al afecțiunii, un obiect al iubirii și preamăririi, al doririi și închinării.

Chemarea științei, ca factor cultural, nu poate să fie deci nimicirea celui alt factor indispensabil și neînlucuit carele este religionea. Nici odată nu poate fi menirea științei a combate dogmele credinței și a submina credința pe motiv, că dogmele ei nu corespund tezelor științei. Precum nu se poate schimba credința în știință, tot astfel nu se poate, nici nu e permis, a aplica măsura științifică la conținutul de credință al dogmelor. Raționalizarea dogmelor de credință duce la nimicirea religiunii.

„Simtă singuraticii filozofi și entuziaștii religioși — încheie — trebuința sufletească a unor asemenea fantasterii, ori nu simtă peste tot, ca de exemplu: ateistii nici o trebuință religioasă, această este afacerea lor pro-

prie personală, și fiecare fecească-se după fasonul său propriu”.

„Dar dacă cutează asemenea reformatori mistici ori dăma ateistii ai religiei să se apropie de sanctuarul popoarelor, de religionea latină concrescută cu treaga lor viață sufletească, acea sfîntenie, care singu poate oferi popoarelor propriu morală, mângăiere și tărie sufletească în vicisitudinile vieții. Atunci bărbății adevărații înțe și bărbății bisericii trebuie să strige acestor făptaitori sarilegiu, conștiință ori incoștinență, în cor unison în depăd răsunător: Hands off!!”

„Armonia religiunii și științei este un postulat indispensabil dezvoltării culturale sănatoase pașnice a popoarelor, dar această armonie n'are să se caute în acomodare imposibilă sau a celor științei cu dogmele credinței, sau invers a dogmelor de credință cu tezele științei. Această armonie se poate găsi numai, dacă bărbății științei bărbății bisericii, în deplina lămurita cunoștință a diferinței între punctele lor de vedere,

Note de vară

Frânturi

Gazetele din Capitală și provincie — pe unde sunt cotidiene românești — aduc, pe zi ce trece, rezultatele purgatoriului învâlmăntului secundar.

Bacalaureatul, precontizat, sever și ca un bun seismograf al svârcoțurilor didactice depuse de candidații în cursul anilor de grea muncă sau de permanent chiul, a cauzat acum, după câțiva ani de lene — vezi legea Costăchescu din 1929 și legea Iorga din 1931 — multe nopți de insomnie.

Însă elementul românesc a corespuns așteptărilor. Minoritarii în schimb au făcut dovada unei clactice nepregătiri în domeniul românesc, ba un candidat maghiar dela liceul piarist — cu limbă de predare românească — din Timișoara, spunea — după examenul scriptic, că el n'au prea învățat literatură română. Au aprofundat însă săptămâni, ba chiar luni de-arândă, pe Ady Endre, Arany, Petőfi, Jókai etc. ... Și tribunele maghiarismului din Arad, se mai zburlesc și mai fac tărăboi, cerând casarea examenelor.

Instârșit, scandalul Kaufmann cu ale lui ingrediențe s'a consumat. Justiția s'a pronunțat, dând câștig de cauză Primăriei Arad, ba chiar, obligă pe Kaufmann să plătească 185.000 drept cheltuieli de judecată.

Cuisele acestor afaceri au fost pe larg arătate în acest ziar de d-l Dr. D. Gherman.

Acți, întrebăm numai, care e situația „maherilor” cari l-au sprijinit, prevăzând în bugetul comunal 2.000.000 lei pentru despăgubirile cerute de musiu Camil?

Noi, dacă am păși așa ceva, am pleca la polul nord, să vânam... urși albi.

Tot în chestia Kaufmann. Se spune că d. Ablonczy, dl de-a furnizat municipiului Arad hardaghiile ce fac slujba de „AUTO-BUSE COMUNALE”, ar fi avansat lui nea Camil 100.000 lei, până ce acesta va ridica dela primărie, cuvenitele despăgubiri. ...Poate totuși le va primi cândva, dacă mai crede în poveștile lui... Hoffmann (dr).

S'a întâmplat în Arad că optima publică românească, a reacționat un pic în contra uneltirilor budapeștane, și a manifestat demn, adresând presel ungurești un mic avertisment, care să le fie îndreptar pentru viitor.

precilind și respectând reciproc fără rezervă aceste puncte de vedere, fiecare parte în sfera sa și după felul său, dar deopotrivă însuflețit de comuna lor mislune sublimă, se vor nizi de a promova mână în mână, sprijinindu-se reciproc, în concordie și armonie completă, marea operă a culturii și civilizației popoarelor lor.

Această este adevărata armonie a religiunii și științei.

Ca adânc cugetător, Alexandru Mocsonyi, a fost și doctrinarul politicii noastre naționale. Prin puterea minții sale disciplinate de raționamentele superioare ale gândirii filozofice, a conceput ideea, a lămurit situația și a cristallizat aspirațiile noastre politice, culturale și bisericesti; a fixat dogme și norme, dela cari legile implicabile ale evoluției nu se pot abate. Ideile și adevărurile ce le-a zămislit agerimea minții sale, inspirația sa profetică, puternica pulsație a conștiinței sale naționale și creștine, caracterul său de granit au fost raze călăuzitoare, nu numai contemporanilor, ci ne pot servi și nouă generații de după unire în

E interesant însă de constatat că această presă, care a dedicat coloane întregi unui funcționar român, cu nervii zdruncinați, nu înregistrează acest avertisment și nici nu a scris până acum — deși a trecut o săptămână — nici un rând.

Haideți, Major, Kocsi, Stauber, Zima et consortes, fiți băleți serioși și mărturișiți că la Budapesta ați trimis totuși cuvenitul raport.

Nu-i așa? mânca-v'ar să vă mănânce râla, morminte vâruite și pul de năpârce ce sunteți.

Omul de pe stradă m'a acostat, scandalizat la culme, și mi-a spus printre dinți:

— Cum se poate domnule care scrii la gazetă, că astăzi, în România Mare zările ungurești ridică pentru publicațiuni și reclame dela primăria Arad, mai mulți bani decât zările românești?

Tot printre dinți, că nu îndrăznesc să spun în gură mare de teama cenzurii, i-am răspuns:

— Nu, știu, dar constat și eu... crucea mamil ei de treabă.

v. barbu

Unul care o poate păși

Printre numeroșii prevaricatori ai avutului public, s'a găsit a fi și generalul C. Dumitrescu, care în timpul cât a fost comandantul general al jandarmeriei, a acumulat o avere de aproape zece milioane. Comisia pentru controlul averilor, sesizată fiind, între alții și de un camarad de arme a generalului, a introdus cercetările de rigoare. După câte se vădesc din mersul desbaterilor, anchetatul nu a reușit să arate căile pe care ar fi ajuns în posesia averii considerabile ce are astăzi. deși în anul 1928 avea peste două milioane datorie. Astfel fiind, s'ar putea ca pentru prima oară dela aplicarea ei, legea controlului averilor să își găsească o justificare.

Ce-i drept suntem destul de sceptici, și ni-e teamă că ne vom alege numai cu nădejdiile, iar d-l general cu spaima și cu milioanele

Cititi și răspândiți ziarul „INAINTE”

opera de consolidare și înălțare a statului nostru întreg. „Vorba lui compătată — zice Sanctitatea Sa Patriarhul nostru Miron, în panegiricul ce-l rosti la înmormântarea marelui dispărut — sfatul lui temelnic a fost în cele din urmă 4—5 decenii aproape pretutindenea hotărâtor, și nu odată am dat greș, când nu l-am ascultat... De câte ori îl aveam în mijlocul nostru, la sfaturile asupra celor mai grele chestiuni ale vieții noastre publice... toți se simțeau ușurați în misiunea lor, cunoscând puternica lui forță de judecată, cu care croia direcția de urmat și pe care cu încredere o acceptam toți...”

Azi după 25 ani, când ne-am adunat în acest loc, ca să ne aducem tributul pietății noastre marelui Alexandru Mocsonyi, aureola personalității sale distinse, gloria și splendoarea ei nefrecătoare, ni-se înfățișează înaintea ochilor sufletești mai măiestroase și mai strălucitoare, iar memoria lui pune în vibrație cele mai delicate sentimente ale inimilor noastre, sentimentele de admirație și de recunoștință, pen-

Cu o viteză demnă de secolul nostru, conducerea de sus ni-a hărăzit o nouă comisie interimară în fruntea treburilor comunale. Cea veche a fost disolvată (era cât p'aci să fie sublimată) pentru mai multe motive, văzute și nevăzute reale sau inventate, dar în realitate pentru motivul că s'a pus cu îndârjire deacurmezișul dorințelor unor ahtiași după căpătueli și onoruri, apărând interesul obșlesc.

Avem însă ferma convingere, că în chestiunile mari și de interes local, ori cine ar fi în fruntea comunei, va urma același drum refuzând categoric ceea ce ar aduce sarcine contribuabililor. Așa se prea poate ca și noua comisie va avea soarta celeilalte; va fi dizolvată, și tot în baza faimoasei formule „pentru rea administratie”, căci nici această comisie nu se va murdări cu niște afaceri ce dăunează comuna.

Cunoaștem alari formule răspândite sporadic prin legiurile noastre, cari, ca și aceea „se transferă din interes de serviciu”, sunt mânuite de puternicii zilei cu cea mai mare ușurință și de obicei pentru căpătueli sau răsbunări politice. Noțiunea și conținutul larg, relativ și imprecis al acestor formule face din căje-luși politici dela periferie adevărați satrapi, tamburi civili. Nu punem la îndoială buna credință și buna intenție a Dlui Prefect, dar Domnia-Sa e informat fals despre stările de jos de către jăvrele din jurul Domniei Sale.

În mic se petrec și la noi aceleași afaceri ca și în conducerea centrală. Avem și „cazuri” de calibrul mai mare sau mai mic cu fraude, Skode, etc.; trei proeece pentru nelegui bănești pendente la instanțele judecătorești, cari se târăgănează de ani de zile, apoi cazul cu „hotarul”, „peatra” etc. Cangrena complicității în jurul acestor cazuri e așa de mare că acel consiliu comunal, care încearcă să le sgândărească, e disolvat într'un tempo fulgerător. Asta sub oricare regim. Sunt adevărate tabu-uri.

La noi se fură cu sistem. Nu numai banii, ci și scriptele în care sunt contabilizați. La primăria noastră lipsesc actele contabilizate din câțiva ani din urmă, în șir. Autoritățile de control se mulțumesc să constate că nu se poate face cercelare din această cauză. Făcând numai atât cât să se desearce de eventuale responsabilități, cele mai multe afaceri se temporizează la infinit.

tru toate câte le-a făcut pentru noi în timpul grelei încercări și suferințe.

Viața lui Alexandru Mocsonyi a fost un apostolat al iubirii de biserică și neam, și pe altarul acestui iubiri a adus jertfă ce-a fost mai prețios din rodul muncii sale, tot devotamentul său firesc, tot sbuciumul și toată podoaba unei vieți trăite în cadrele cele mai severe ale unei discipline intelectuale și morale. Credea cu toată convingerea și tăria în misiunea istorică a neamului românesc.

„Din credința în Dumnezeu și din iubirea de neam — zicea el în vremul grele — își trage poporul român nădejdea într'un viitor mai frumos. Și aici se confirmă din nou adevărul concepției creștine, că din credință și iubire răsare nădejdea” și „în ciuda diferitelor piedeci artificiale, încă existențe” el „va da înainte din succes în succes, a măsurat împrejurărilor, când mai repede când mai încet, dar totdeauna cu pas sigur”.

Cât timp îl vom urma pe cărările acestui iubiri și ale acestui crez, și-l vom avea în viața

Apateul năpăstuit

Apoi chiar dacă hoțul e evident dovedit, sancțiunile sunt așa de blânde, că se poate spune că legile sunt lipsite de funcția exemplară; ba din contră.

Toleranța și blândețea românilor or fi ele calități din anumite puncte de vedere; din altele însă sunt adevărate defecte. Dacă e adevărat că legile, în principile generale sunt dictate în ultima analiză, de conștiința juridică a colectivității, atunci desigur se explică de ce avem sancțiuni atât de puțin eficace.

Ineu

După cum se știe în centru comunei noastre este o veche cetate, în care astăzi e instalat institutul medico-pedagogic

Instalațiunile aceste corespund mai mult necesităților militare, putând găzdui în orice moment un batalion de soldați, comuna a intervenit la Ministerul apărării naționale ca să trimită și aici militari, așa bunăoară, cum s'a trimis și la Pâncota.

Chestiunea fiind în studiu la Marele Stat Major, se crede că va fi favorabil rezolvată.

După câte rezultate informați opiniunea este, în felul că, un batalion din Reg. 93 Inf. se va transforma în Vânători de Munte, cari urmează să se stabilească la Ineu, cât decurând. g. a.

Turneul „Lyrei” din Siria

Societatea corale „Lyra” din Siria a întreprins un turneu coral în regiunea Hălmağului. Primul concert l-a dat în Arad, în seara zilei de 28 Iunie. Programul excelent executat, a mulțumit foarte mult pe puținii asistenți cari văzând producția frumoasă a tinerii societăți, a adus toate elogiile coristilor. Al doilea concert a avut loc în Hălmağiu, în seara de 1 Iulie. Aici au fost sprijiniți de foarte mulți intelectuali, cari și-au dat ostenelele ca reprezentarea să reușească din toate punctele de vedere. În special au avut mare sprijin dela distinsul magistrat Leonida Pop, președintele judecătoriei de acolo.

Răspunsurile liturgice, au mulțumit foarte mult pe credincioșii din biserică ort., veniți în mare număr să asculte acest cor.

VA APARE:

„Inainte”
cu suplimentul
„Gura Satului”

noastră publică și particulară ca pildă vecinic grăitoare a înțelepciunii și a compătutului, a îndurării față de aproapele, a mândrii și modestiei, ne vom desăvârși și înălța pe noi înșine, ne vom desăvârși și înălța neamul, ne vom apropia de Dumnezeu, perfecțiunea înfinită, căruia i-a servit și marea dispărut, a cărui memorie să fie în veac blăncăvântată și numele lui preamărit din neam în neam.

În jurul acordului de plată

Cercurile financiare se arată îngrijorate de soarta tratativelor pe care le duc conducătorii Băncii Naționale cu financieri străini, asupra modalității de plată a angajamentelor românești în deosebi bancherii francezi opun o rezistență nejustificată ofertei românești. Se pare că în cele din urmă, tratativele, cari au consensul celor două guverne vor trebui suspendate, iar plata scadențelor se va face, după posibilități și în limita capacității de plată.

Pâncota

Speculă cu carnea — Deși orașul nostru se bucură de o atenție deosebită din partea noastră, nu putem trece cu vederea unele fapte cari merită a fi criticate cu toată severitatea.

Luăm astăzi la întâmplare următoarele, în speranța că cei în drept vor lua toate măsurile de rigoare.

Carnea de vită la Pâncota costă Kgr. 16 lei, iar la Arad 12—14 lei. Cea de vițel costă la Pâncota 20—24 lei, iar la Arad 17 lei. Untura de porc la Pâncota se cumpără cu 36—40 lei, Kgr., pe când la Arad cu 28—30 lei Kgr. Etc.

Adevărată bătaie de joc din partea comercianților, cari abuzând de buna credință a comisiei de impuneri fiscale, au cerut micșorarea dărilor, nemulțumindu-se nici cu favorul atât de mare, acordat de aceasta și apelând și la Comisia de Apel.

Trăim astăzi foarte greu cu toții. Cine poate să-și asigure existența de azi pe mâine este foarte mulțumit. Dar cazul comercianților amintiți însă e recoltător în pofta lor nesăbuită de a jefui publicul.

Nu ne vom lăsa, până când nu vom constrânge pe aceștia să reîntre în normal.

Coresp.

Informațiuni

— Suveranul își va lua reședința la Sinaia în ziua de 10 Iulie.

— Din inițiativă parlamentară s'a votat pensii viagere văduvelor scriitorilor Alexandru Macedonski, Emil Gârleanu și Costea Rovine.

— Prietenul nostru, d. Ioan Drecin, director școlar în com. Cuvin, colaborator al ziarului nostru; a dat examenul de înaintare la gr. II. în ziua de 2 Iulie c. fiind clasificat primul pe întreaga Regiune școlară Timișoara.

— D. Octavian Goga șeful partidului național-agrar, a fost primit, Marți, în audiență de Suveran.

— În cerc strict familiar, a avut loc Duminecă, căsătoria distinsului magistrat d. Adrian Seracu cu dsoara Eleonora Popa.

— Nași au fost dna și d. Dr. Ioan Hențiu, avocat în Arad.

— Cu deosebită bucurie anunțăm că, Duminecă 1 Iulie, s'a celebrat în biserică ortodoxă din Ineu-Colonie, cunoscuta religioasă a talentatului nostru coleg, Ioan Mara cu simpatica dsoară Iuliana Boddarlău din Ineu.

— Casa de Credit a Corpului Didactic suspendă pe timp de 2 luni, acordarea împrumuturilor cu asigurare.

— După terminarea transferărilor în învățământul primar se vor publica locurile rămase vacante pentru noile numiri.

Normaliștii cu diplomă de învățător vor fi convocați pentru alegerile locurilor în cursul lunii August.

— Cunoscutul farmacist din Arad, Dr. C. Omescu, a dăruit sf. biserici din com. Sasca Montană (Banat) odăjdii scumpe preotești.

Cu ocazia sărbătorii sf. Petru și Pavel s'a celebrat în acea comună hramul bisericii, naș fiind dl Omescu. Credincioșii foarte mulțumiți de gestul d-sale i-au adus vii mulțumiri.

Ar fi de dorit ca exemple de aceste, să dele toți intelectuali noștri.

Cronica internă

Săptămâna politică

Evenimentele interne, foarte însemnate, poate de astă dată sunt absorbite de cele externe provocate de situația din Germania. Luni, în ședința Camerei spirituale, președinte al L. A. N. C., a rostit un discurs la legea utilizării personalului românesc, în întreprinderi, care va da destule ocazii generației de mâine ca să se ocupe de el. D. A. C. Cuza, cere ca românul să ocupe toate locurile în întreprinderi, acesta ca un drept etnic național asupra cărui nu se poate tărgui, așa bunăoară ca și acum. „Nu admitem să ne dați cu țărâta 80%, 70%, 50 la sută etc. ca și cum noi am trata cu cineva care să aibă aceleași drepturi ca și noi pe pământul acesta și nimeni nu are drept asupra pământului românesc, asupra avuțiilor pământului românesc, decât românii, odată pentru totdeauna”.

„Și sunt români destui capabili ca să învețe repede ori și ce manipulație industrială ar fi, dacă este nevoie. Statul să intervină prin protecția lui și să aducă specialiști în calitate de profesori. Munca românilor să se aplice nu în proporție de 80 la sută, ci în proporție de 100 la sută. Nu admitem ca să vină cineva să se folosească de bogățiile acestui pământ fără să recunoască ce dorește nației care păstrează acest pământ și care muncește cu brațele sale acest pământ pentru a-l face productiv”.

Proiectul de lege este o tranziție dela o stare de lucruri disperată la o stare de lucruri pe care guvernul o făgăduiește că va fi mai bună — pe care bătrânul luptător nu o crede, așteptând 45 de ani ca să o vadă adusă înaintea Camerei.

Și frumosul discurs s'a încheiat cu un pronostic al dlui Cuza, care a spus următoarele: Dacă va fi nevoie voi mai aștepta, 45 de ani nu, dar cât îmi va da Dumnezeu. O să-mi ziceți: ce aștepti d-ta? Aștept ca să vin eu, să vă înlocuiesc pe băncile ministeriale și să aplic politica național românească care se cere în momentul de față. Aceasta nu este o amenințare ci o constatare de drept.

Din parte-ne, adăugăm un: Doamne ajută!

Maturul Corp a avut zile mari. Talentatul orator conservator d. N. Miculescu, și-a dezvoltat întreprelarea într-o atmosferă încărcată. Banca industrială destul, de bogată, a auzit din gura de aur a acestui orator, care este starea de spirit a țării. Nimeni nu mai are încredere în guvernul de azi, fals și absolut improductiv.

Dacă se menține la putere, se menține pe sprijinul stării de asediu și al cenzurii, care nu este normal.

Ocupându-se de afacerea Skoda, dsa ajunge la concluzia că era mai bine dacă nu se făcea politică în această chestiune, ca astfel să se poată descoperi tot ce trebuia. Impresia este că nu s'a lăsat justiția să-și facă datoria complet.

D. Goga care vrea cu orice preț să fie șef de partid, căutând în starea generală de nemulțumire din țară, o justificare sau o explicație pentru existența partidului d-sale, crede, sau vrea să ne facă să credem, că această nemulțumire are un substrat de ordin naționalist, cu alte cuvinte nemulțumirea din țară dând sentimentului național satisfacția care i se cuvine.

Tara a fost înșelată. Și în exasperarea ei, țara se aruncă fără

niciun discernământ în fața primului venit, șarlatan sau sincer, care ridică steagul revoltei, fie că se prezintă sub figura d-lui Forțu, fie sub figura d-lui Codreanu sau a colonelului Precup.

Acestea sunt manifestări bolnăvicioase, manifestări morbide ale unor stări de lucruri nesănătoase, acestea sunt simptome anormale ale unor stări de lucruri anormale. Ele nu vor dispune decât atunci când partidele vor recăpăta încrederea țării. Aceasta nu se poate întâmpla, repet, decât atunci când toate împreună se vor uni pentru a desăvârși opera de asanare morală de care are nevoie țara aceasta. Operația aceasta de asanare nu poate fi începută decât prin sancțiuni. Și dacă, această colaborare a partidelor politice este o iluzie, dacă spiritul de partid este prea tare ca aceasta să fie posibil, atunci este de datoria guvernului să desăvârșască el această operă de asanare, să-i facă el începutul, începând el prin sancțiuni.

Oamenii politici, șefii de guvern sunt vinovați de toate actele ilegale ce le săvârșesc dar ei au datoria să apere coroana. Monarhia nu poate fi bine servită prin slugărism.

D-sa încheie arătând că țara se vrea guvernată de oameni cinstiți.

Bietul buget al statului, în sfârșit a fost scremut! După amânări de luni întregi, în care guvernul a funcționat ca omul beal — fără capul întreg, — din motive externe a trebuit să se convoace adunarea extraordinară a parlamentului ca să se voteze nenorocitul nostru buget. O adevărată tragi-comedie.

Părintele vistieriei noastre publice, dl. Slăvescu, cu concursul altor moașe speră astfel ca se deie un plan nou de viață financiară vieții sociale.

Ajunând în Camera noul făt a fost înjectat de leadării opoziției, cari au așteptat cu gura căscată după el.

Cel mai crud chirurg a fost și de astădată ilustrul șef al radicalilor-țărăniști, dl Gr. Iulian care nu vrea nici în ruful capului să creadă că se va face economie de 800 milioane. Este o problemă neserioasă care nu poate avea viață. „Balanta activă a plăților nu se face cu texte de lege ci cu schimbarea împrejurimilor economice și financiară.

Noi trebuie să vă respingem această lege, fiindcă nu este vorba de vremuri excepționale, ci de lipsa de convingeri, de unitate de gânduri și de acțiune”.

Și mulți oratori au ținut vorbiri funebre la căpătâiul noului buget, doar, doar l'or îngropa cumva de pe acum.

Să vedem...

Congresele politice se țin lent. Partidul național-țărănesc a pornit-o în galop. La Sibiu, la Arad, ca și la Timișoara, numai proză „țărănească”.

În dorința de a-și regula situațiile, membrii se ceartă pe capete. Bieții conducători, își macină puterile cu luptele sterile și personale ale câtorva „politicieni”.

Dl președinte Mihalache — mai creștin ca Hitler — în acord cu biroul și comitetul central, execută însă pe toți răsvrațiții. Și până acum au căzut mulți, doar vor învăța minte. X Y

D. General adj. N. Rădescu, președintele partidului poporului din județul Arad, a fost săptămâna aceasta în Arad, în chestii politice.

La congresul partidului radical-țărănesc din județul Vâlcea, dl. Gr. Iulian, președintele partidului, va face importante declarații politice.

O mare manifestație averescană la Brașov

Azi va avea loc la Brașov, în prezența d-lui mareșal Averescu, inaugurarea clubului local al partidului poporului.

Solemnitatea va fi precedată de o mare întrunire publică în sala „Astra” Vor participa la această mare manifestație politică numeroși fruntași atât din Capitală cât și din toate provinciile județene ardelenne limitrofe.

D. mareșal Averescu va fi primit în gara Brașov cu un fast deosebit. Dela gară, șeful partidului poporului va primi, pe bulevardul Ferdinand, defilarea organizațiilor din județele Brașov, Ciuc, Făgăraș, Mureș, Odorhei, Târnava Mare, Târnava Mică, Trei Scăune cum și alte organizații din țară.

După întrunire va avea loc o masă comună a partidului la Bran.

La ora 5 d. a. va avea loc un botez la catedrala ortodoxă a orașului, naș fiind d. mareșal Averescu.

La ora 6 va fi inaugurarea clubului. Cu acest prilej d. mareșal Averescu va face importante declarații politice în legătură cu evenimentele politice interne și externe. Vor mai lua cuvântul și alți fruntași dela centru și din țară.

Reluarea raporturilor cu Sovietele

Într-o ședință recentă a comisiunii parlamentare pentru afacerile externe, dl Nicolae Titulescu a expus stadiul actual al relucrării legăturilor diplomatice cu Rusia sovietică. Dl Titulescu, a dezvoltat pe larg motivele care au determinat reconcilierea noastră cu vecinii de peste Nistru insistând asupra comunității de interes ce leagă cele două State. Între altele dsa a spus următoarele: „Să lăsăm trecutul cu toate amintirile lui urâte, pentru că viitorul ne bate la ușă și numai atunci va fi al nostru dacă vom ști să ni-l apropiem.”

Moartea descoperitoarei radiumului

Una dintre figurile binefăcătoare ale omenirii, dna Maria Curie a murit zilele acestea în vârstă de 67 ani. Dna Curie a fost aceea care împreună cu soțul ei a descoperit radiumul, unul dintre elementele chimice care a adus în medicină servicii enorme. Sute de mii și milioane de oameni, au profitat depe urma descoperirii făcută de soții Curie. Defuncta s'a bucurat de onorurile ce se cuvin eroilor științei și a făcut parte din înaltele institute de știință ale Franței, luând în două rânduri premiul Nobel.

Cazul Camil Kaufman

Afacerea cu tâlc și răsunet a fostului director al Uzinelor Comunale cu Primăria, pentru „reabilitarea” dsale a ajuns într-o fază nouă, prin sentința ce a dat Tribunalul Arad, asupra acestui litigiu. Având să se pronunțe în urma apelului Primăriei, ca instanță a doua, Tribunalul a respins pe dl Kaufman cu pretențiile sale și l-a obligat la plata a peste 180 mii lei cheltuieli de judecată.

Așa se explică deci, graba cu care mai acum o lună, trebuia încheiată transacția ce avea să coste orașul vre-o două milioane.

Consiliul de miniștri, în urma unui raport făcut de d. ministru de Interne, a hotărât dizolvarea organizațiilor național-socialiste din Transilvania.

Ziua politică a Aradului

Dnii I. Mihalache, Alex. Vaida Voevod, și alți fruntași politici în localitate.

— Congresul partidului naț.-țărănesc —

După cum am scris în nr. trecut din ziarul nostru, astăzi va avea loc congresul județean al organizației naț.-țărănești din Arad.

Congresul se va desfășura într-o frumoasă manifestare politică și va avea loc în sala teatrului de vară, participând peste 700 de delegați oficiali din județ.

Eri, sâmbătă, au sosit în vederea congresului d-nii: I. Mihalache, președintele partidului, însoțit de d. deputat Căpățineanu, Alex. Vaida Voevod și G. Crișan.

Dnii Mihalache și Căpățineanu au venit dimineața dela Timișoara, în gară fiind așteptați de foarte mulți prieteni și aderenți printre cari remarcăm pe d-nii: protopop Cosma, Aurel Birtolon, Nicolae Adam, Dr. Alex. Botloc, Dr. Grigoriu adv. f. deputat, Dr. Petrica Petica adv. Sandor, f. senator, Colonel Babescu, G. Popovici, director școlar, Pavel Dărlău revizor șc. F. Popescu inv. Framuzache, etc.

Dnii I. Mihalache și Căpățineanu, au descins la hotel Crucea Albă, după care apoi au plecat împreună ca să viziteze ferma Ceala.

Dnii Alex. Vaida Voevod și G. Crișan f. miniștri, au venit eri, după masă, din spre Ardeal.

Au fost întâmpinați la gară de un număr mare de membrii ai organizației locale.

Apoi între dnii Vaida Voevod și Ion Mihalache a avut loc o întrevedere lungă.

La orele 5 d. m. s'a ținut o consfătuire cu toți șefii de sectoare, în care s'a hotărât desfășurarea programului de astăzi, precum și candidarea președintelui județean.

Chestiunea aceasta, după cum am relatat noi, este foarte delicată și ea va preocupa foarte mult pe conducătorul național-țărănesc, cari voiesc să aranjeze într'un mod onorabil problema, organizația de Arad fiind una dintre cele mai puternice și unde persoana conducătorului trebuie să impundă.

Ce ne declară în legătură cu acestea dl. Aurel Birtolon

Congresul nostru urmează să aleagă un președinte care să primească moștenirea politică a lui Ștefan Cicio Pop. Deoarece am văzut că diferite ziare pun persoana mea în legătură cu alegerea viitorului președinte, țin să declar din nou acela ce-am

declarat și diferitelor organe de presă și prietenilor mei politici că nici eu, nici alt membru al organizației din Arad, nu are a portul necesar pentru a revendica pentru sine președenția acestei organizații și moșteniri politice a lui Ștefan Cicio Pop.

Prin urmare, țin să se știe că eu nu sunt autocandidat. Căci, părerea mea este că moștenirea marelui Cicio Pop nu o poate lua decât acei mări bărbați de stat cari au lucrat împreună: Iuliu Maniu, Alex. Vaida Voevod sau I. Mihalache.

Noi nu suntem chemați să facem politică de biserică, sau să aducem tactica conducerii centrale a partidului și deci urmează să aducem la cunoștință conducerii centrale, fără să amestecăm în vre'un conflict de persoane. Să cerem cu toții conducerea centrală să ne dea ca conducător pe unul din acești mari fruntași. Iar dacă nu, să rezolvăm chestiunea alegerii președintelui în congresul viitor, conform statutului și Regulamentului Partidului, prin vot secret în congres.

Părerea pâr. M. Cosma

Întrebând pe dl. protopop Me Cosma, vicepreședintele organizației Dsa ne-a spus următoarele: În legătură cu alegerea președintelui județean eu declar căb nu primesc președenția numărat în cazul că nu s'ar găsi altă persoană și n'ar fi nimeni contra meari.

Cine va fi noul președinte?

— D. I. Mihalache, sau de A. Birtolon —

Din cele de mai sus reiese clar că organizația de Arad nu este de acord asupra aceste chestiuni și că singura soluție a fi alegerea d-lui Ion Mihalache, președintele partidului național-țărănesc și fost președintele prezidiului al organizației jud. Arad. În cazul că acesta nu primește rămâne ca congresul să aleagă pe unul dintre cei doi candidați: dnii Mihail Cosma și Aurel Birtolon. Punându-se la vot, suntem siguri că dl. Aurel Birtolon va obține încrederea majorității, fiind ales președinte al organizației locale.

Alegerea biroului încă ne va aduce surprize. Se afirmă că postul de secretar general va fi încredințat popularului avocat Dr. Petrica Petica.

Cronica externă

Evenimentele din Germania

Mișcarea național-socialistă din Germania, a intrat într-o fază de acută frământare, la capătul căreia s'ar putea să o înfăpșure lichidarea. De unde, la începuturile ei a pus în uimire o lume întreagă, pe care a silit-o, de nevoie să i se aplece, recunoscându-o ca pe o stare de fapt, de neocolit, azi, germanul rivalităților și a discordiei, rășărit în lăuntrul organizațiilor, poate să ducă la desăgare național-socialismul. Prin aceasta s'ar pune capăt unei mișcări pornite cu mult entuziasm, dar în același timp ar da de lucru și diplomației europene care ar fi nevoită să caute orientări înspre noile cercuri berlineze.

Deocamdată, bilanțul „cele de a doua” revoluții făcute de batalioanele de asalt a fost reprimat. Printre sutele de morți se găsește un general Schleiche, că-

pitanul Roehm, șeful suprem al asaltistilor, Klausner președintele asociației catolice din Germania și numeroase personalități din mână întâi.

Opinia publică mondială, care mentează defavorabil pentru Hitler, cruzimea extraordinară, care a exterminat pe capii mișcării. În deosebi presa din Anglia cere guvernului său în deapropae supraviețuire a evenimentelor din Germania.

Deocamdată, cancelarul Hitler pare să domine situația, forțându-măna președintelui republicii spre a-i acorda puteri discreționale în vederea pacificării evenimentelor turbulente.

Între d-nii Iuliu Maniu și Grigoriu Filipescu, șeful partidului conservator, a avut loc o lungă întrevedere, la Camera Deputaților.